

§ 10-5. Gjennomsnittsberegning av den alminnelige arbeidstid

I løpet av en arbeidsuke kan arbeidstiden variere fra dag til dag.

§ 10-5 første ledd

Etter første ledd i bestemmelsen er det adgang til å inngå individuell avtale om gjennomsnittsberegning av arbeidstid. Bestemmelsen åpner altså for at den enkelte arbeidstaker inngår en avtale direkte med arbeidsgiver om at det kan skje slik gjennomsnittsberegning, uten at [reglene om overtid i arbeidsmiljøloven § 10-6](#) kommer inn.

Bestemmelsen krever at slike avtaler skjer skriftlig. Dette betyr at avtalen enten må være en del av den individuelle arbeidsavtale, eller at det inngås en særskilt skriftlig tilleggsavtale mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

Bestemmelsen setter et maksimalt tak på arbeidstid, ved at den ikke kan overstige ti timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. Grensen på 48 timer i løpet av sju dager kan gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte uker, likevel slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger 50 timer i noen enkelt uke.

§ 10-5 annet ledd ledd

Arbeidsgiver kan inngå avtale med de tillitsvalgte om gjennomsnittsberegning av arbeidstid, der arbeidstiden den enkelte dag, men med et maksimalt tak slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger 12,5 timer i løpet av 24 timer og 48 timer i løpet av sju dager. Grensen på 48 timer i løpet av sju dager kan gjennomsnittsberegnes over en periode på åtte

uker, likevel slik at den alminnelige arbeidstiden ikke overstiger 54 timer i noen enkelt uke.

Denne avtaleadgangen gjelder for «virksomhet som er bundet av tariffavtale». Lovens formulering tilsier at adgangen til å inngå slik avtale om gjennomsnittsberegning forutsettes inngått lokalt, ved den aktuelle virksomheten.

Historiske utvikling av bestemmelsen:

Ved arbeidsmiljøloven av 2006 ble det innført regler om gjennomsnittsberegning som medførte store endringer i forhold til den tidligere arbeidsmiljøloven av 1977.

Reglene om arbeidstid er et område der det har skjedd en utvikling over tid, og regelen ble senere endret i 2015 ved at timetallet for maksimal arbeidstid i § 10-5 første ledd ble økt fra arbeidstid fra 9 til 10 timer. I nytt andre punktum ble det samtidig innført en bestemmelse om at slik avtale om gjennomsnittsberegning ikke kan gjøres med arbeidstaker som er midlertidig ansatt etter § 14-9 første ledd, bokstav f. Dette innebærer at arbeidstakere som er midlertidig ansatt på annet grunnlag kan omfattes av en slik avtale.

I paragrafens andre ledd ble timeantallet for maksimal arbeidstid endret fra 10 til 12,5 timer. I nytt tredje punktum ble det samtidig tatt inn en bestemmelse om at avtaler hvor den alminnelige arbeidstiden i løpet av 24 timer overstiger 10 timer, forutsetter at partene særlig vektlegger hensynet til arbeidstakernes helse og velferd. Dette innebærer at de driftsmessige hensyn som taler for en gjennomsnittsberegningsordning må avveies mot arbeidstakernes helse og velferd, og at de sistnevnte hensyn skal tillegges mer vekt dess lengre arbeidsøkter avtalen åpner for.